

ŽIVOT

www.zabrdovice.cz

ZÁBRDOVICKÉ FARNOSTI

**Lekce
otcovského přijetí**

**Josef
Beran**

Mít a být

**Duchovní
obnova farnosti**

Minitábor

tiráž

ŽIVOT ZÁBRDOVICKÉ FARNOSTI

Vydává

farnost u chrámu
Nanebevzetí Panny Marie
v Brně Zábřdovicích

adresa

Lazaretní 1, 615 00 Brno
telefon: 545 212 156

redaktoři

Hanka a Karel Komárkovi

grafická úprava

Roman a Klára Smékalovi

web

<https://www.zabrdovice.cz>

cena

neprodejné, vychází pro
vnitřní potřebu farnosti

do tohoto čísla přispěli

otec Daniel, Lucie
Grůzová, Šimon Hanák,
Kája Krejčí, Jiří Sluka,
Klára Smékalová

příspěvky

pokud chcete přispět do
časopisu svým článkem,
pošlete jej na e-mail:
zivot.redakce@gmail.com
nebo kontaktujte redakci

Náklad

100ks výtisků

obsah

- 1 Duchovní slovo
- 2 Co nás čeká
Prožili jsme - MiniTábor
Zakořeněn uprostřed mého srdce
- 3 Potáborové setkání na faře
Duchovní obnova farnosti
- 4 Adventní modlitba
- 5 Strípky z duchovních cvičení
BOŽE, MŮJ OTCE A MÁ MATKO
- 6 Ožeho pohádka
Přečtete si: Divoký a opravdový
- 7 Lekce otcovského přijetí
Mít a být
- 8 Svědectví života: Josef Beran
- 11 Johny a sv. Jakub Alberione

Slovo redaktorů

Milí farníci,

vítáme vás u prvního čísla **jubilejního 30. ročníku** farního časopisu, jehož tématem je otcovství. Přejeme nejen všem otcům požehnaný advent

Hanka a Karel Komárkovi

PS: Prosíme vás o zaslání příspěvků na e-mail zivot.redakce@gmail.com do dalšího čísla farního časopisu, který plánujeme vydat 24. 12. a jehož tématem bude „**dětství**“. Uzávěrka bude **6. prosince 2021**. Za všechny příspěvky předem děkujeme.

Duchovní slovo

Milí farníci,

vstupujeme do adventu – doby očekávání narození Ježíše.

Očekávání, které jistě nejsilněji prožívala Maria s Josefem... Očekávání nejen narození syna, ale zároveň narození Mesiáše – toho, který má vysvobodit vyvolený národ. Jak to bude vypadat? Vše je opředeno tajemstvím. Svatý Josef má jistě v hledání své role vůči Ježíši náročnější situaci než Panna Maria. Josef se má o Ježíše starat jako vlastní otec, i když jím zároveň není. On jistě zažíval obzvlášť silně dimenzi otcovství jako daru – dítě, které je mu svěřeno, stará se o něj jako o vlastní, ale zároveň vnímá, že mu nepatří, nepřivlastňuje si ho. Nezištně sloužit nově vznikajícímu životu, doprovázet Ježíše od prvních krůčků přes vypomáhání v dílně, učení modlit se, číst, věnovat se Písmu... Podpořit ho v samostatnosti – dělat si svůj názor, umět ho vyjádřit, umět se o sebe postarat. Být otcem vyžaduje blízkost a porozumění, ale zároveň umět ustoupit do pozadí, mít zdravý odstup, nepoutat příliš dítě na sebe. Anthony de Mello vyjadřuje pěkně jednu z rolí otcovství takto: „Otec není někdo, o koho se můžeš opírat, ale někdo, kdo tě z toho tvého sklonu pořád se někoho držet vysvobozuje.“ Ano, povzbuzení „ty to zvládneš – zkus to sám/sama“... Otec „otevřít své děti světu“, staví je před výzvy, umí ocenit úspěch, ale také učí přijímat nezdar, nevzdávat se... a jistě mnoho a mnoho dalšího... Pozemské otcovství je jen odleskem otcovství Boha Otce... K němu také Josef Ježíše vede, a jak se později ukazuje, právě vztah mezi Bohem a člověkem jako Otcem a jeho dítětem je Ježíšovým poselstvím spásy. Ano, takto blízký a důvěrný vztah nám Bůh nabízí. Když se mu svěříme jako jeho děti, On nás přijímá za své – ano, stará se o nás jako o vlastní, jsme Jeho... Raduje se z každého našeho úspěchu, milosrdně nás přijímá v neúspěchu, věří nám – svěřuje tolik důležitých úkolů... Zároveň nám ale nechává naprostou svobodu, nepoutá nezdravě na sebe, můžeme se od Něj učit lásce ve svobodě... Učit se od Něj stávat se sami otcovskými (samozřejmě to platí i o mateřství, ale to bylo předmětem minulého čísla farního časopisu).

Zažít dobrého otce je pro každého tak důležité. Jak často je to ale náročné, když tatínkové mnohdy tráví většinu dne v práci a děti jsou tak o hodně více s mámou? Ne, nechci teď nikomu dělat špatné svědomí, často to nejde jinak – spíše bych vás rád povzbudil, že každá hodina, kterou tátové stráví s dětmi, je pro ně o to cennější.

Tak se v adventní době můžeme o to více zaměřit na vnímání toho, co pro nás znamená být synem či dcerou – ať už našeho pozemského otce, nebo toho nebeského Otce... Vnímání pohled plný hrdosti na své dítě, důvěry, pochopení, povzbuzení... Pohled, kterým říká: „Věřím ti, mám tě rád, to zvládneš... a neboj se chyb, ty k životu patříš... Neohlížej se nazpět, ale dopředu...“ A díky tomuto otcovskému pohledu lásky být proměňováni a sami uschopněni se takovým způsobem více dívat i na lidi okolo nás... Bože, děkujeme, že jsi naším tak skvělým Otcem. Amen.

otec Daniel

Co nás čeká?

V prosinci jsou plánovány následující aktivity, ale vzhledem k aktuální situaci sledujte farní webové stránky, případně telefonicky kontaktujte farní kancelář.

- 5. 12.** Mikulášská nadílka v kostele
- 17. 12.** Doprava stromů na výzdobu kostela
- 18. 12.** Velký úklid a stavění Betléma

Prožili jsme - MiniTábor

I tento rok se uskutečnil, mimo jiné akce, i ministrantský tábor. Tentokrát však šlo o něco zvláštního – ministranti se poprvé ocitli pod stanem, jenž se nazývá týpí. Vyrázili jsme v hojném počtu čtrnácti účastníků, šesti vedoucích a dvou kuchařek.

Náš tábor byl na motivy knihy Hvězdní honáci a první věc, co takový honák potřebuje, je zbraň – totiž zbraň flusačkoidního typu na NERF náboje. A my jsme si vyrobili fungující makety těchto velkolepých zbraní. S těmi jsme hned svedli velkou bitvu, ale nikdo nevyhrál, protože na nás volali, že prý honák potřebuje též šátek na krk. Začali jsme vyrábět šátky a pomocí techniky savování jsme si je krásně vyzdobili.

První řízená bitva se svedla se Společností (Společnost byla druhá strana, která nemohla honáky ani cítit). Tuto bitvu jsme vyhráli, i když jich bylo na nás hodně. Takových bitev jsme vybojovali spoustu, ať už flusačkou, mečem, či mozem, až jsme nakonec naše nepřátele porazili. Avšak nehráli jsme jen příběhové hry, například taková počítačová hra Among Us v reálném prostředí byla hezkým zpestřením Divokého západu, na němž se odehrával náš tábor.

Čas, kdy nebyl program, byl většinou věnován přípravě dřeva na večerní ohýnek v týpí, nebo to naopak byl samotný večerní ohýnek v týpí. Popřípadě se řešila záhada spálených bot, ponožky či prokousané krosny. Také jsme byli náhodnými svědky Rally Barum Zlín, která se jela vedle údolí.

Co se týče jídla, tak bylo na rozdíl od některých táborů naprosto vynikající. Koho by napadlo, že na táboře dostane třeba hamburger nebo palačinky. A proto bych chtěl poděkovat kuchařkám za ochotu a za čas, který strávily vařením, protože bez nich by tábor nemohl fungovat. Dále bych chtěl poděkovat vedoucím, že nám připravili program a vydrželi s námi celý týden. A nakonec bych chtěl poděkovat účastníkům, protože bez nich by to celé nemělo smysl. Jsme soukolí, které bez nějaké součástky nemůže fungovat správně, jsme společenství, kde každý s každým má vztah.

Už se blížíme ke konci, ale ještě bych rád poděkoval Tobě, Bože, protože bez Tebe bychom se vůbec nepoznali. Ty nás spojuješ a držíš nad námi ochrannou ruku.

ŠH

ZAKOŘENĚN UPROSTŘED MÉHO SRDCE

Ó, Duchu Svatý,
Bohatství apoštolů a mučedníků,
ať je okamžik Tvého stvoření veleben
Božskou láskou, aby k Tobě volali:

„Kyrie eleison, Kyrie eleison.“

A Ty jim na oplátku řekneš:

„Protože jste Mě objali,
Můj paprsek Světla zazáří uprostřed
vašeho srdce.“

Teď mohu jasně říci:

„Už se nemusím obávat hrobníka,
už nemusím hrob, ve kterém jsem ležela,
nazývat:
můj ženichu a červa: můj bratře a sestro.“
Dnes chválím Pána a Životu říkám:
„můj Ženichu, můj Bratře a má Sestro.“

A teď, když jsem našla Toho, jehož miluje
mé srdce,
budu Ho držet pevně a už Ho nepustím.

Teď, když mám svou lásku, teď, když Ho
vlastním,
Odhrnu závoj z Jeho Svaté Tváře.

Ó, podivuhodné tajemství!
Tvůj majestát mne pomazal olejem
radosti,
umlčel mé nepřátele.
Ó, jak jsi nádherný,
nejkrásnější ze všech Andělů!
Ty jsi Celý... touha po Tobě probodává,
Láska a žízeň po Tobě je zraňující a nelze
ji uspokojit.
Poranil jsi mě ve Svatební Komnatě.
Chvilé, kdy jsi mě požádal, abych
pozvedla Tvůj závoj...
je neopakovatelná.
Ale pak, co mi na tom záleží, Pane,
vlastním Tebe, všemohoucího Boha,
a jsi dobře zakořeněn uprostřed mého
srdce...

Potáborové setkání na faře

Letošní potáborové setkání proběhlo sice až 17. října, ale počasí vyšlo nádherně. Nejprve jsme potěšili naše chuťové buňky malým občerstvením a dobrou limonádou. Do toho jsme polechtali bránici i obličejové svaly, jelikož promítání fotek a videí bylo opravdu kvalitní. Myslím, že by se vyrovnaly některým dílům Mr. Beana. Krásné dopoledne jsme završili hrami na zahradě, kterých se zhostili naši nejstarší táborníci. Jsme moc rádi, že nám ve farnosti rostou takoví úžasní budoucí vedoucí! Děkujeme také všem farníkům, kteří se přišli podívat, i těm, kteří nám v zákulisí fandí.

LG

Duchovní obnova farnosti

Od čtvrtka 11. 11. do neděle 14. 11. proběhla obnova naší farnosti s Mons. Jiřím Mikuláškem. Přinášíme vám přepis jeho nedělního kázání, ve kterém tento společný čas shrnuje.

Chtěl bych pozdravit také ty, kteří jsou s námi propojeni přes techniku a připomenout, že tvoříme jedno společenství a toto jedno společenství prožívá duchovní obnovu. I když se zúčastnila jen menší skupinka lidí, všechno, co se ve farnosti děje, protože tvoříme tělo Kristovo, na všem mají účast i ti, kteří jsou třeba doma nemocní a nemohou přijít. I pro ty, kteří nemohli přijít, tak je to obnova farnosti. Čili má tady být něco nového.

Co má být to nové? Má to být náš zájem o Boha, oživení, osvěžení našeho vztahu k Bohu, protože vztah k Bohu a k Pánu Ježíši, to je to podstatné, čím křesťané žijí. Když jsme byli pokřtěni, stali jsme se Božími dětmi a dítě má vztah k otci. I když je už člověk dospělý, tak pořád potřebuje otce, kterým je Bůh. Jestliže lidé se mají mezi sebou nějakým způsobem domluvit a sjednotit, tak je to možné jedině tehdy, když se budou cítit jako děti jednoho Otce. Protože i společenství církve i společenství celého světa potřebuje mít Otce, ke kterému by všechno bylo zaměřeno, a proto přišel Pán Ježíš, aby se stal jedním z nás, aby celé lidstvo přivedl k této

jednotě, a my jsme se tady v této obnově snažili znovu si toto připomenout na příkladu svatého Josefa, na jeho životní historii. Každý z nás má svou životní historii. V tomto kostele byla pokřtěna blahoslavená Restituta, tady začal její duchovní život, stala se Božím dítětem a přes všechny těžkosti zvítězila, protože došla do cíle. Došla do cíle i proto, že obětovala pro Pána Boha život. A tak i smyslem našeho života je dosáhnout cíle. K čemu by nám bylo to všechno, co tady prožíváme, kdybychom neměli tento cíl. A k tomu má být tedy všechno zaměřeno. V jedné modlitbě se říká: „Abychom věci pozemských užívali tak, aby nás přiváděly k tomu, co je věčné.“ A to je to podstatné. A to je potřeba si znovu oživovat. Protože jsme slabí lidé, kteří snadno sklouznou do nějakých vyšlapaných kolejí. Abychom znovu a znovu začínali. Každá mše svatá je takovým začátkem, kdy si připomínáme svoji hříšnost, ale odevzdáváme to do rukou Božích, do rukou Boha, který nás miluje, který to dovede očistit a zapojit do celku, aby to sloužilo celé církvi a bylo k Boží oslavě.

Dnešní neděle nám připomíná pomíjivost tohoto světa. Ale připomíná nám ještě něco většího. Jak to bude s vesmírem, je závislé na tehdejší představě o světě. Pán Ježíš se lidem musel přizpůsobit, nemohl jim dělat přednášky z astronomie a podobně. A tak využil těch představ, které lidé měli. Ale podstatnější na tom je druhá věc. Příchod Ježíše. Při každé mši svaté říkáme: „Na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste.“ A při každé mši svaté první křesťané vždy zpívali „marana-tha“, Přijď, Pane, ale na konci mše svaté potom změnilí důraz a říkali „maran-atha“, Pán přišel, vstoupil do toho společenství, prožili jsme s ním eucharistii, vstoupil do našich duší. Svaté přijímání nás mezi sebou sjednocuje a to je životodárný vztah, který je třeba si uchovat a mít. Když někdo vypadne tady z toho vztahu třeba vážným hříchem, tak je potřeba se stále obnovovat. To, že chodíme ke svatému přijímání, to, že se snažíme, že můžeme jít k přijímání, když nemáme na duši těžký hřích, to je stále nový a nový začátek. Jeden francouzský generál na konci války řekl: „Křesťan má být vždycky připravený na svaté přijímání a na smrt, kdo je připravený dobře na svaté přijímání, je připravený všechno odevzdat a jít.“ Protože nás někdo volá. Ne že by nás vytrhávala smrt s nějakou kosou. Ale volá nás Pán Ježíš: „Tak už pojď, pojď ke mně, připravil jsem pro tebe místo v nebi.“

A potom není rozhodující, kdy bude konec světa. Nevíme, jestli se dožijeme, nebo nedožijeme konce světa. Každý z nás končí tento svět, když zemře, odejde k Bohu. Na to je potřeba být připraven. Svatý Tomáš Akvinský říká, že jednu věc nedovede pochopit, člověka, který klidně usíná s těžkým hříchem na duši. Protože je ohrožený. To je to největší bláznovství a lajdáctví, když člověk nedbá tak o svou duši, aby měl stále spojení. Říkalo se na vojně, že bez spojení není velení. A my musíme být stále spojení s tím, který je naším životem. Je naším životem teď a má být naší odměnou v nebi. Každá mše svatá je vlastně propojená s tím, co se děje v nebi. Ve mši svaté, když je první část eucharistické modlitby, preface, tak na konci se říká, že se připojujeme ke zpěvu andělů. Takže tady je to propojení s nebem, abychom si toho byli vědomi. Že když kněz přináší oběť, že Kristus nabízí Otci svůj život, svoji lásku, která šla tak daleko, že položil život. Do toho máme vstupovat i my a také se odevzdávat Bohu. Toto všechno jsme si chtěli obnovit touto obnovou. A obnovit to pro celou farnost, aby nový liturgický rok byl dobrým startem do dalšího života. Amen.

ADVENTNÍ MODLITBA

Dobrý Bože, v čase adventu očekáváme příchod tvého Syna.

Očekáváme toužebně každým okamžikem, že zaklepe na dveře našeho srdce a že je otevře své lásce. Očekáváme také jeho příchod na konci časů, kdy se všechno naplní jeho spásou. Očekáváme přicházejícího, a přece víme, že už je tu s námi. Prosíme tě, aby k nám Ježíš přišel tak, abychom skutečně došli k sobě samým. Často totiž nebýváme u sebe doma a v myšlenkách se touláme někde docela jinde.

Dej, ať je pro nás adventní čas dobrou poříznutím, v níž se vrátíme do vlastního nitra a začneme prožívat přítomný okamžik. Dej, ať nám čekání na tvého Syna otevře doširoka srdce, aby mohl skutečně vstoupit a přebývat v něm.

Ať se nás dotkne touha po spáse, jež k nám přišla ve tvém Synu a stále k nám touží přicházet.

V tento adventní čas proměň naše závislosti, které nás pořád ještě drží v zajetí, v hlubokou touhu.

Daruj nám jistotu, že v touze po příchodu tvého Syna je On sám již přítomen mezi námi a že plní naše srdce svou láskou.

KK

Střípky z Duchovních cvičení

Velehrad 2021

Kým je pro mě Bůh? Otázka, kterou si čas od času klademe.

Než začneme se zamyšlením, jak si odpovědět, představme si maminku mazlíčí se miminkem, otce s děťátkem, které si opřelo hlavičku o jeho rameno, nebo výjev z Iz 49,15.

Toto by měl být asi obraz nebo alespoň pocit, který by se nám měl vybavit, když hledáme odpověď na výše položenou otázku.

Pokud to tak není, pak se Boží obraz v nás nějakými zkušenostmi deformoval. Může to být zkušenostmi z útlého dětství (většinou 0–7 let), kdy je dítě vtaženo do rodinných konfliktů nebo je mu věnována omezená láska rodičů. Psychologové se shodují, že hlavně v období do jednoho roku se zakládá důvěra dítěte k lidem i k Bohu, jejíž potvrzování nebo vyvrácení pokračuje do sedmi let. Získáme tak pocit bezpodmínečného přijetí (svět (Bůh) je OK, já jsem OK), nebo pocit méněcennosti (svět (Bůh) je OK, já nejsem OK), nebo pocit strachu a nejistoty (svět (Bůh) není OK, já jsem OK). V druhém a třetím případě se podvědomě bojíme, že od nás bude Bůh chtít příliš, že nám vezme, co je nám drahé. Který otec by to tak svému dítěti udělal? Natož pak Bůh! V tomto se

naše smýšlení zcela odlišuje od Božího. On je v lásce, to je jeho přirozenost, přijme každý dar našich srdcí, nebude nikoho lámat.

Bůh je nepochopitelná, nedosažitelná dokonalost (Oz 11,1–11). Před Ním nemusíme nic předstírat, abychom si jeho Lásku zasloužili. On nás miluje první. Jediný, kdo dělá hranice, jsem já. On nepotřebuje, abych byl ideální, chce mě zahrnout svou dobrotou, svým objetím, svým křídlem...

„Hleďme, jak velkou lásku nám Otec daroval: byli jsme nazváni dětmi Božími, a jsme jimi!“ (1Jn 3,1)

Toto je velká pravda, kterou bychom neměli zapomenout ani si na ni zvyknout. Měli bychom stále žasnout nad tou úžasnou Láskou.

Svou lásku nám chce Bůh donekonečna dokazovat. Táhne nás k sobě provazy milování. Největším důkazem této lásky je Ježíš, Boží syn (1Jn 4,9). Bůh se v Ježíši ponížil, abychom mu otevřeli svá srdce. Když František z Assisi pochopil, jak moc jsme milováni, chodil po Assisi a plakal, protože viděl, že Boží Láska není milována. Jak ale otevřít svá srdce? Jak víc poznávat tuto Lásku? Inspiraci můžeme hledat u Mojžíše (Ex 24, 15–18), ten šest dní čekal na hoře Sinaj na Boží otevření.

Bůh svobodně působí, zná nás a miluje. Čeká, až svá srdce připravíme, aby mohl vstoupit. Symbolem přípravy srdce je trpělivost – čekání na Boží pozvání, vyzvání.

POZNÁNÍ JE NA POZVÁNÍ.

On pak přichází, objímá, přijímá, někdy pláče s námi, jindy se směje, uzdravuje, proměňuje... Je s námi a my s ním, v bezpečí...

BOŽE, MŮJ OTEC A MÁ MATKA

Bože, ty jsi můj Otec, též moje Matka.

Jsi Otec, který je mi oporou a který mi dodává odvahu žít svůj život. Víím, že za tebou mohu kdykoliv přijít, když potřebuji tvou pomoc. O tebe se mohu opřít, když cítím, že slábnu.

Jsi moje Matka. Dáváš mi bezpečí a domov. Dáváš mi pocit, že jsem na tomto světě vítán. Díváš se na mne laskavým a vlídným pohledem. Když se cítím sám, víím, že mne objímá tvá milující přítomnost a že jsem bezpečně skryt ve tvé lásce, jež mě obklopuje.

Prosím tě, aby ses mi ukázal jako Otec, až se budu cítit opuštěný a až budu na konci svých sil. Prosím tě, aby ses mi ukázal jako Matka, až se budu cítit uražený a zraněný, protože v těch chvílích potřebuji tvou mateřskou útěchu. Dej, ať zakusím, jak mě bereš do náručí.

Daruj mi svou otcovskou sílu a mateřskou něhu, abych dokázal zacházet otcovsky a mateřsky se zraněným dítětem v sobě a abych dokázal být otcem a matkou lidem, které jsi mi svěřil.

*Z knihy Anselma Grüna
Moje modlitební kniha vybrala KK*

Z přednášek o. Jiřího Rouse upravila LG

Očeho pohádka

Řekne mu Tomáš: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?“ Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce. Nyní ho již znáte, neboť jste ho viděli.“ Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!“ Ježíš mu odpověděl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: Ukaž nám Otce? Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně; ne-li, věřte aspoň pro ty skutky!“

Jn 14,5–11

Co je nejdůležitější v náboženství?

(Mlčení o podstatném. Ježíš nemlčí. Je zamilovaný do svého Otce.)

Jak můžeme poznat Boha Otce?

(Ano, skrze Ježíšův život.)

Jaký si myslíte, že je Otec?

Lidé se vydali v raketě do vesmíru. Dorazili na vzdálenou planetu, kde žili mimozemští lidičkové. Na planetě byla zima. Všichni mimoň-lidičkové tak měli proti zimě kožešinky. Nebyli ale lakomí a dávali je na potkání každému, kdo potřeboval. Byli všichni šťastní. Když dorazila návštěva ze Země, spřátelili se s nimi a dali kožešinky jim.

Lidé ze Země se ptali: „Co když vám bude větší zima? Nebudete ty kožešinky potřebovat zpět?“ „Nikdy nám zima nebyla,“ odpověděli laskavě mimoň-lidičkové.

Jeden z lidí však zalhal: „Mně je teď zima. Brrr.“

Mimoň-lidičkové mu hned dali další kožešinku. A on si ji schoval.

Obyvatelé cizí planety si pak začali říkat: „Co když? Co když přijde větší zima? Co když nám bude opravdu zima? Co když umrzeme?“

Někteří přestali dávat, jiní dávali a mrzli. Všichni obyvatelé planety byli najednou smutní a několik jich i zmrzlo!

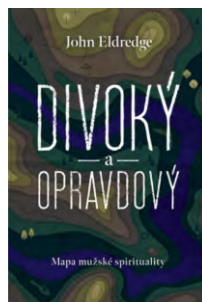
Na planetě však vládl rozumný král a ten vydal rozkaz: Vyhnat hosty z planety a začít zase rozdávat.

Lidé na planetě to tak udělali a dnes už zase rozdávají, ale už ne tak šťastně jako předtím. Protože co když?

Co z toho plyne? Otec dává radost, štěstí, lásku, moudrost, slávu. Syn ji vrací, „vzniká“ Duch Svatý, nevýslovně šťastný, milováníhodný. Být s ním je to nejlepší! Kéž nás nikdo v naší víře nezviklá, nenahlodá.

Podle o. Jiřího Rouse LG

PŘEČTĚTE SI: Divoký a opravdový

Mapa mužské spirituality

John Eldredge

John Eldredge (1960) je americký autor duchovní literatury, terapeut a ředitel společenství pro duchovní poradenství Ransomed Heart Ministries v americkém Coloradu.

Mnoho mužů si klade otázky po smyslu vlastní existence a smysluplnosti jejich života. Dnešní doba jim neudává žádný směr a jen velmi málo otců ukazuje svým synům, kudy jít. A přitom všechny čeká ta nejtěžší životní zkouška, rozložená v čase. Není totiž nic riskantnějšího než „stávat se mužem“. Tato kniha vypráví o tom, jak to vypadá, když se někdo stane mužem, a také – což je daleko užitečnější – o tom, jak se jím stát. Popisuje, jak mužskou cestu prožívá muž, který hledá uzdravení, obnovu a dospělost. Patří do rukou nejen mužům, ale i ženám, které díky ní mohou pochopit, co se odehrává v životech jejich manželů a synů.

Lekce otcovského přijetí - lekce každodennosti

Otcovství je těžká cesta, na kterou neexistuje žádná jiná škola než škola života. Proto chci tímto krátkým příběhem ukázat, že je to mnohdy běh na dlouhou trať, plný hořkosladké chuti.

Současná doba je bláznivá na opatření a vyhraněnost názorů, vypadá to, jako by viry a bakterie taky chtěly prokázat svou sílu a předhánějí se, kdo koho skolí.

V jedné mé známé rodině měli s viry a bakteriemi trochu potíže. K jednomu z dětí zavítal covid, k druhému RS vir, k třetímu chřipka, k čtvrtému rýma a kašel. Rodina se tak izolovala. Aby se nenudila, objednala v Ikea skříňky, které již dlouhou dobu chtěla do nového pokojíčku pro děti. Několikaměsíční příprava návrhů dostala finální ráz a reálné proporce.

Začalo vystěhování věcí do krabic, než proběhne rozebrání starých skříní a smontování nových. Do toho však RS viry chtěly ukázat své umění a spojily se s vysokou několikadenní horečkou jednoho člena. Nakonec byl spolu s maminkou hospitalizován. Doma tak na skládání a ustavování zůstal relativně zdravý nejstarší syn s tátou.

„Nespěchej tak. Počkej. Jsi zbrklý. Dodělejme jednu věc,“ byly věty, které táta několikrát denně opakoval.

Večer při telefonátu s manželkou držel hlavu v dlaních: „To není možný, jak on je celý ty! Jsem z toho dost unavený.“

„Já vím, zlato. On se těší a má radost, že může pracovat s tebou,“ utěšuje ho hlas na druhé straně. „Zároveň Ti chce dokázat, že to zvládne sám.“

„Já to všechno vím. A vážím si toho,“ říká tatínek smířlivě. „Jen je to pro mě těžké,“ povzdychne si. „Musím to ale přijmout.“

Děkuji tomuto tatínkovi jako všem, kteří v těžkých situacích (jako je např. zjištění, že nenarozené dítětko bude mít nějakou vadu) nebo v lehkých situacích, kdy rozeženou spor vtipnou hláškou, přijímají a uvědomují si tuto svou otcovskou roli.

LG (podobnost rodiny z příběhu s rodinou autorky je čistě náhodná)

Mít a být

Asi se divíte, jak název článku souvisí s hlavním tématem tohoto čísla – otcovstvím. Možná někoho z vás napadlo, že jsou tam pravopisné chyby, že by tam správně mělo stát „Mýt a bít“, protože to přece jsou základní povinnosti otce – dbát na čistotu svých ratolestí, a když neposlouchají, tak jim ručně a přiléhavě domluvit. Ale nabídnu jiné vysvětlení, bez záměny písmen: mít otce a být otcem. Jako starší člověk mám s obojím osobní zkušenost. S různými obtížemi i radostmi jsem prošel a stále procházím oběma uvedenými vztahy – synovstvím i otcovstvím. V obou případech je to vztah vícenásobný. Nejen že mám několik dětí, ale mám i dva laskavé a milující otce. Jednoho pozemského, jednoho nebeského – a právě na něj a jeho vztahy bych rád dnes zaměřil pozornost. Společně se dotkneme důležitého tajemství. I když je tak velké, že mu s našimi omezenými schopnostmi nedokážeme plně porozumět, nabízím, že budeme hledat odpovědi jen na několik jednoduchých otázek.

Nejprve trocha teorie, prosím o trpělivost s mým neodborným výkladem. Když teologové a filozofové báдали, jak odlišit osoby v Nejsvětější Trojici, různé lidské příklady kulhaly, definice a teorie někdy více zatemňovaly než vysvětlovaly. Ale jedna, pocházející od

Tomáše Akvinského, se zdá být vystihující, i když jako každá lidská výpověď o Bohu má svá omezení. Říká se jí teorie vztahů (relačních protikladů), protože rozdíl mezi osobami popisuje pomocí vztahů uvnitř Trojice. Otec je Otcem, protože má Syna, a vztah Otce k Synovi je otcovstvím. Žádná další osoba Trojice není otcem. V tom je jeho naprostá jedinečnost a odlišnost vzhledem k Synu i Duchu. Podobně Syn má k Otci vztah synovství – a už nikdo jiný v Trojici nemá stejný vztah. Mohl bych pokračovat vztahem Otce a Syna k Duchu, ale když dovolíte, nechám to až na jindy. Potřebné úvahy jsou náročnější a nedokázal bych je dobře a stručně zprostředkovat. Jak doufám, i po velmi stručném přiblížení je jedinečnost vztahů osob v Trojici zřejmá. Důležité z toho všeho je, že žádná osoba Trojice se nevztahuje jen k sobě samé, ale podstatným způsobem k někomu dalšímu. Vztah každé z nich je láskou a směřuje k jiné osobě. Podobně, ale v obráceném směru, je to s přijímáním lásky v Trojici. Teologové říkají: právě díky vztahům mezi božskými osobami lze vysvětlit známý Janův výrok v Písmu, že Bůh je láska. (1Jn 4,8–16). Teoretickou část uzavřu něčím, co se týká přímo také nás.

Lidé byli stvořeni jako Boží obraz. Jejich vzájemné vztahy, zejména vztahy v rodině, jsou obrazem vztahů v Trojici.

Láska mezi lidmi má svůj základ v meziosobové lásce Nejsvětější Trojice.

Bůh prostřednictvím vtělení svého Syna, Ježíšovy výkupné oběti, zmrtvýchvstání a nanebevstoupení přijal nás lidi za své adoptivní děti. Máme v nebi skutečného velkého a milujícího Otce.

Tolik poněkud suchá (a tedy jazykem vinařů „polosuchá“) teorie. Předchozí dva body jsou určeny k rozjímání a poskytují vodítka pro odpovědi na otázky, které chci položit.

Jak si máme co nejlépe představit vztah Boha Otce k nám jako dětem?

Jestliže naše mezilidské vztahy jsou obrazem vztahů v Trojici, pak podle chování lidských otců k jejich dětem můžeme zpětně a dost podrobně usuzovat, jak asi prožívá vztah a co cítí nebeský Otec vůči svému Synu a vůči nám. Jinak řečeno, naše prožitky a city zde na zemi jsou laboratoří, která nám v něčem přibližuje Boží prožitky a city v nebi. Vztah otcovství je takovým zvláštním dalekohledem, kterým můžeme ze země nahlédnout až do Božího srdce. Uvedu osobní zkušenost. Když jsem poprvé choval v náručí lehký uzlíček, z nějž koukala hlavička našeho čerstvě narozeného děťátka, byl to jeden z mých nejsilnějších a nejšťastnějších zážitků v životě. Opakoval se u každého dalšího dítěte. Později, když mé děti žvatlaly svá první slova a naučily se samy svou silou přemísťovat, znovu jsem se radoval a současně byl dojatý. Když onemocněly nebo se jim stal úraz, prožíval jsem to s nimi a tísnilo mě, že má pomoc má jen omezený účinek – že je nemohu zbavit trápení. Přiznávám také, že jsem často selhal a nebyl dobrým otcem. Nevěnoval jsem dětem dost času a pozornosti, nedokázal jsem zakročit, kde jsem měl jednat, a nedokázal mlčet, kde jsem měl být trpělivý. Jestli mě na mých selháních vůbec něco těší, pak snad jen jistota, že tyto mé hříchy nejsou obrazem chování Boha k nám. On tak nejedná. Hřích je to jediné lidské, v čem není Bůh podobný nám a my jemu. Pán Ježíš, když mluví o nebeském Otci, používá příměr: „Což by někdo z vás dal svému synu kámen, když ho prosí o chléb? Nebo by mu dal hada, když ho prosí o rybu? Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, tím spíše váš Otec v nebesích dá dobré těm, kdo ho prosí!“ (Mt 7,9–11) Zkusím za sebe odpovědět na tu výše položenou otázku o Božím vztahu k nám. Bůh mi dopřál to štěstí, že mám jak milujícího pozemského otce, tak i vlastní osobní zkušenost s otcovstvím – sám jsem otcem. V hloubi své bytosti jsem zažil, co cítí otec vůči svým dětem. Proto pevně věřím, že podobně jako já, a mnohem více než já, má i Bůh – nebeský Otec – velkou radost z nás, svých dětí, z toho, že jsme. Těší se z našich úspěchů, soucítí s našimi bolestmi, neváhá nám přispěchat s pomocí, je-li to pro

náš další život nezbytné. A na rozdíl od lidského otce nedělá chyby a hříchy. Když uvažuji o Božím otcovství – ať ve vztahu k jeho jednorozrozenému Synu, nebo ve vztahu k nám, stvořeným dětem – pak moje osobní zkušenost otcovství má pro mě ohromnou cenu. Nezviklá mě, když mi někdo bude vykládat, že Bůh je kdesi daleko a kašle na nás. Vím svoje.

Proč nám Bůh mnohdy nedá, o co ho prosíme?

Zde se pro vysvětlení opět nabízí podobnost vztahů našich a božských. Děti se často na své lidské rodiče zlobí, že jim nechťejí ve všem vyhovět. Nechápou skutečné pohnutky rodičů, kteří něco dětem pro jejich dobro nedovolí a nedají. Ne vše se dětem podaří vysvětlit, někdy tátu a mámu podezírají, že je nemají rádi. Asi to znáte z vlastní zkušenosti v roli dětí, rodičů nebo z obou stran. Domnívám se, že Bůh má také své oprávněné dobré důvody, proč někdy pro naše dobro jedná jinak, než si přejeme, a nevysvětluje nám proč.

Není od otce nezodpovědné a nebezpečné dávat dětem svobodu?

Ano, je to nebezpečné. Ale jinak než přiměřenou mírou svobody děti nenaučíte samostatnosti a odpovědnosti za své chování. Pravá láska nezbytně vyžaduje svobodu. Denně vidím, kolik svobody dává náš nebeský Otec nám. Někdy je to až děsivé, jak vážně bere naše rozhodnutí. Nechá nás hazardovat se zdravím, dělat velmi nebezpečné a přitom zbytečné věci, řešit nespravedlivě naše mezilidské spory, závidět si, nevražit na sebe, lhát... Zcela jistě je kvůli našemu zlu smutný, jako je smutný každý otec, jehož děti dělají lumpárny. Také nám různými způsoby i v osobě Pána Ježíše jasně a důrazně řekl, že zlo nemáme páchat, varoval nás před důsledky neuposlechnutí. Ale kdyby nám v konání zla pokaždé zabránil nebo vše napravil, neměla by naše zlá a vědomě špatná rozhodnutí žádné nepříznivé následky. Zvykli bychom si, že ať uděláme sebehorší věc, nic se nestane, „bude to OK, protože táta to vyžehlí“. Aby to tak nedopadlo, s těžkým srdcem se od Otce v nebi postupně učím dávat svobodu. Dětem a vůbec lidem kolem sebe.

Co říct závěrem? Otcovství je skutečně obtížné, také však dokáže naplnit obrovským štěstím a radostí. Máme velký vzor ve vztazích v Nejsvětější Trojici a ve vztahu božského Otce k nám. Jako tátové se podílíme na stvořitelském a pečujícím Božím díle. Jestli jsme otcovství napoprvé nezvládli, je to skličující, ale můžeme dělat částečný reparát, tentokrát v roli dědečků. Prarodiče mají příležitost poučit se ze svých dřívějších rodičovských chyb. Možná proto bývají dědečkové i babičky pověstní svojí trpělivostí a laskavostí k vnoučatům. ☺

JS

SVĚDECTVÍ ŽIVOTA

JOSEF BERAN

*teolog, katolický duchovní, 33. arcibiskup pražský
29. 12. 1888 Plzeň – 17. 5. 1969 Řím*

Mons. prof. Josef kardinál Beran byl katolický duchovní a teolog, 33. arcibiskup pražský a primas český v letech 1946–1969. Byl politickým vězněm nacismu i komunismu, komunistický režim mu navíc po většinu času znemožnil spravovat diecézi. Po jmenování kardinálem prožil poslední roky svého života jako vyhnanec v Římě.

Když zemřel, kardinál Šeper jej označil za druhého svatého Vojtěcha. Je jediným Čechem, kterému se dostalo té pocty být pohřben po boku papežů v kryptách svatopetrské baziliky v Římě. V roce 1998 byl zahájen proces jeho blahořečení. 20. DUBNA 2018 byly jeho ostatky převezeny do Prahy.

Život:

Narodil se v Plzni v rodině učitele. Vystudoval plzeňské gymnázium, poté odejel studovat bohoslovectví na papežskou univerzitu v Římě (1907–1911). Po vysvěcení na kněze (1911) pokračoval ve studiu teologie (doktorát 1912). V letech 1912–1917 působil jako kaplan (Chýše, Prosenice, Praha), dále působil nejprve jako učitel a posléze ředitel na ženském učitelském ústavu sv. Anny (1917–1928). Od roku 1928 vyučuje jako docent pastorální teologii na Teologické fakultě UK, v roce 1932 se stává profesorem teologie. V této době je též rektorem pražského arcibiskupského kněžského semináře.

V roce 1942 je po atentátu na Heydricha zatčen a vězněn v koncentračních táborech Terezín a Dachau. 4. listopadu 1946 jej papež Pius XII. jmenoval arcibiskupem pražským (vysvěcen 8. prosince téhož roku).

Po komunistickém převratu odmítl podříditi církev komunistické moci, vystoupil proti komunisty zřízené podvratné „Katolické akci“ a exkomunikoval a suspendoval kněze Josefa Plojgara (a s ním i několik dalších), který přes jeho přísný zákaz přijal místo v komunistické vládě. Přes enormní nátlak státu exkomunikaci nikdy neodvolal. V roce 1951 ji z Plojgara na nátlak komunistické vlády nad rámec svých pravomocí sňal pražský kapitulní vikář, na což ovšem neměl patřičné pravomoci (navíc Plojgar mezi tím pilně sbíral další exkomunikace). Plojgar Beranovi zákrok proti své osobě nikdy nezapomněl a systematicky využíval svého vlivu na komunistickou proticírkevní politiku k prosazení maximálních restrikcí vůči arcibiskupovi).

V letech 1949–1963 byl protiprávně internován StB na různých místech Československa, nejprve v arcibiskupském paláci v Praze (1949–1951) a posléze jinde (Roželov, Růžodol, Paběnice, Mukařov, Radvanov). V roce 1963 byl propuštěn z internace, bylo mu však zakázáno zdržovat se v Praze a vykonávat arcibiskupský úřad. 25. února 1965 jej papež Pavel VI. jmenoval kardinálem. Stát povolil arcibiskupu Beranovi odjet ze země do Říma na slavnostní předání kardinálského klobouku s úmyslem, že už mu nedovolí vrátit se do země. Komunističtí představitelé státu však arcibiskupa buďto uvedli v omyl, nebo nemluvili dost jasně, neboť se domníval, že se bude moci vrátit. Že tomu tak není, se dověděl až po jednání s nimi od Agostina Casaroliho. Ten mu sdělil, že Svatý otec ponechává rozhodnutí na něm. Dodal také, že pokud odjede, bude snad možné nahradit kolaborujícího pražského kapitulního vikáře za biskupa věrného Římu. Poté se Beran rozhodl, pro dobro své diecéze, do Říma odjet.

V Římě se kardinál Beran zapojil do práce 2. vatikánského koncilu. 20. září 1965 na něm vystoupil s projevem

O svobodě svědomí, v němž se mimo jiné vyslovil pro rehabilitaci Jana Husa. Založil také v Římě České náboženské středisko Velehrad. Jeho sekretářem po celou dobu působení v Římě byl pozdější pomocný biskup pražský Jaroslav Škarvada.

Po smrti:

Když zemřel, komunistická vláda nepovolila převoz těla do vlasti, papež Pavel VI. poté rozhodl, že kardinál Beran bude pohřben po boku papežů v kryptách chrámu sv. Petra v Římě. Papež také oproti zvyklostem osobně vedl pohřební obřady. Kardinál Beran i dnes zůstává jediným Čechem, kterému se dostalo té pocty být pohřben v kryptách svatopetrské baziliky. Jeho hrob se do 20. 4. 2018, kdy byly jeho ostatky převezeny do Prahy, nacházel poblíž hrobu svatého Petra, mezi hroby Pia XI. a Pia XII.

2. dubna 1998 byl zahájen proces blahořečení Josefa Berana. Postulátorem se stal Mons. Jaroslav V. Polc, po jeho smrti v roce 2004 jej nahradil profesor Jan Matějka.

Vzpomínka spoluvězně Jana Pflegra

„Velké starosti, které mi vířily hlavou, mi nedaly možnost dost dobře logicky myslet, protože udání vůči mně a mé ženě bylo velmi těžké: že jsme u nás nechali přespat parašutisty, dali najíst hladovým nepřátelům říše a že jsme schvalovali atentát na Heydricha. A to víte, na takové zločiny Němci znali jen jediný trest – smrt. Je tedy samozřejmé, že mi nebylo zrovna dobře, zvláště také

proto, že jsem nevěděl, co se děje s manželkou a s mým malým synem, který zůstal doma sám bez prostředků. Co se s ním stane, vždyť málokdo z českých lidí v té těžké době mohl něco pro něho udělat. A tu vězeň dr. Josef Beran, ač sám byl před těžkou zkouškou, jak to s ním dopadne, dovedl mě skutečně otcovskými slovy uklidnit a přivést na jiné myšlenky. Jeho slova působila na mou duši jako hojivý balzám a já jsem se stal klidným a odhodlaným ke všemu. A to jeho dobré srdce promluvílo i jinak. Z mých přátel mi nikdo neposílal čisté prádlo a já jsem byl již za několik dní celý umazaný následkem ranních týráků a od mytí podlahy a podobně. A tu onen dobrý monsignore mně daroval svou poslední košili a kartáček na zuby, abych aspoň trochu mohl žít jako člověk. Dodnes tu košili chovám jako vzácný doklad jeho krásné dobrosrdečnosti. A když okolo nás Němci rozsévají smrt na šibenicích, v naší cele bylo přece krásně, neboť jsme mohli poslouchati učené vyprávění tohoto vzdělaného kněze. Na všechno člověk zapomněl a jen poslouchal."

Vzpomínka salesiánského kněze Štěpána Trochty

Při ranním apelu byli vybíráni Židé na tlačení káry, což patřilo k nejnamáhavější dřině. Přeplněný vozík museli vězni tlačit v poklusu, popoháněni bitím. Zranění a úmrtnost při této práci byly vysoké.

K poslednímu vozíku chyběli dva vězni, a tak dozorce zavelel, aby ke káře nastoupil „ten biskup“. Ukázal na Štěpána Trochtu, ale ten odporoval, že biskupem není. Z řady vystoupil kněz a postavil se k vozíku. Když Trochta uviděl drobnou postavu rektora pražského semináře, mlčky vyšel z řady a postavil se vedle něho. Tělesné vyčerpání a utrpení provázela psychická traumata. Štěpán Trochta ve svých vzpomínkách na Terezín píše: „S tehdejšími rektory semináře Beranem jsme pracovali na Baukomandu. Odváželi jsme šterk na dvoukolé káře. Jednoho dne, když řádil Storch, zažili jsme velké zabíjení Židů. Storch nám hodil jednoho polomrtvého Žida pod káru, když jsme s ní, naplněnou kamením, projížděli průjezdem dolů po svahu. Káru jsme už nemohli zadržet. Stěží se mi podařilo s velkým rizikem odsunout Žida v poslední chvíli nohou, abychom ho nepřejeli. Když jsme se vraceli, ležel v příkopu, ústa nacpaná hlínou a senem. Domníval jsem se, že je již mrtev. Ale na polední apel ho ještě dovezli živého. Odpoledne ho dodělal Rojko."

Vzpomínky spoluvězňů

Mons. Beran strávil v Dachau skoro tři roky. Podle vzpomínek spoluvězňů se mezi tisíci uvězněných kněží různých národností vyjímal svou mravní ryzostí a laskavostí. Při všudypřítomné hmotné nouzi nezištně rozdával, co mohl, nezoufal si ani si nestěžoval. V paměti zúčastněných zůstaly jeho promluvy při tajných konferencích českého kněžstva a obětavá pastore, kterou přes nesnáze vykonával mezi vězni.

Italský kněz a spoluvězeň Roberto Angeli o Beranovi napsal: „Byl zachumlán do starých hadrů, ale šel vzpřímeně a svěže. Upoutala mě jeho

vyjasněná a usměvavá tvář. Pohled, na který se nezapomíná. Tehdy se mi často přihodilo, že během jídla se ke mně nenápadně přiblížil a do misky mi položil kus chleba... Nebyl jsem ojedinělý případ. Takhle pomáhal všem, u nichž pozoroval, že jsou v koncích se silami. Když neměl nic, přišel prohodit aspoň několik vlídných, povzbudivých slov."

Také francouzští kněží vzpomínali na rektora semináře Berana: „Když četní mladí francouzští bohoslovci a kněží, [...] přišli do Dachau a byli umístěni v téže světnici jako Češi, Mons. Beran organisoval pomoc, tj. rozdělování hojných a dobře narovnaných balíků, které dostávali ze svých farností – může se říci, že díky této pomoci mnozí se pomalu vzchopili a začali doufat, že opět uvidí svou Francii."

Těsně po válce zaznamenal ve svých pamětech P. František Štverák vzpomínku na svého učitele: „Stál jsi nad námi jako vzor křesťanské pokory a lásky k bližnímu až do krajnosti. To jsi byl, Josífku, ty a já vzpomínám na tvoje omačkaná a sedřená kolena od modliteb vkleče na širé zemi nebo tvrdé podlaze. Tys to byl, který nám prokázal dobrodiní vidět to, co jsme viděli málo – lidskou duši, která opravdově a cele byla proniknuta myšlenkou Boží, nikdy neklnula, ale vždy žehnala, nikdy nepochybila, neklesla, nezlobila se ani nebyla žárlivá a malicherná. Tys nám ukázal, kterak ve smrtelném těle se může nosit myšlenka Boží..."

Mnozí duchovní už tehdy v lágru v Beranovi viděli budoucího arcibiskupa, o čemž píše ve své knize rakouský kněz Johann Lenz: „Nezapomenutelná zůstane jeho laskavá skromnost, vysoká inteligence a nadnárodní postoj. Jeho v každém ohledu kněžské a sociální postoje ho přímo předurčovaly nejen za vůdce církve, ale také za mučedníka, jehož bude pronásledovat satan a jeho pomocníci."

JOHNY A SV. JAKUB ALBERIONE

